

Nasley — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Število članov J. S. K. Jednote že
presega 21.000. Ali jih bo konci
tega leta 22.000? Da, če hočemo!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1879. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 13 — ŠTEV. 13

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, APRIL 1ST 1931 — SREDA, 1. APRILA 1931

VOL. VII. — LETNIK VII.

DRUŠTVE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Novoustanovljeno angleško poslojje društvo "Pathfinder," št. 222 JSKJ v Gowandi, N. Y., priredi na večer 11. aprila svojo prvo plesno veselico.

V Aurori, Ill., se bo na večer 9. aprila vršila v Slovenskem klubu "bungo party," katero priredi žensko društvo št. 119 JSKJ.

Plesno veselico prirede v soboto 11. aprila zvečer društvo št. 127 JSKJ, v Slovenskem delničarskem domu, Kenmore, Ohio.

Skupno veselico prirede vsa tri slovenska podporni društva v Enonclawu, Wash., v soboto 11. aprila zvečer. Eno teh je društvo "Bratje svobode," št. 162 JSKJ.

Čitalnica S. N. Doma v Waukeganu, Ill., je poslala Slovenski Narodni Čitalnici v Clevelandu sveto \$5.00 v sklad za bolnega pisatelja Rado Murnika.

Nova glasbena šola je bila koncem marca otvorjena v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, pod vodstvom Irme Kalanove. Na klavir poučuje Miss Irma Kalanova, na violinu pa Mr. Adolph Perdan.

"Lepo Vide" vprizori dramsko društvo "Anton Verovšek" na održ Slovenskega Delavskega Doma na Waterloo Rd. v Clevelandu v nedeljo 12. aprila.

Brezposelnim in res potrebnim slovenskim družinam v Clevelandu se bodo z dnem 2. aprila začele izdajati nakaznice za živež. Ta podpora se bo nakazovala, dokler in kakor bo sredstva dopuščala. Ideja javne kuhinje se je opustila. Blagajnik te dobrodelne akcije za brezposelne je Mr. John Potokar, 6517 St. Clair Ave., tajnika pa Mrs. Anica Rogelj, 6207 Schade Ave.

Cajanka Slovenske Narodne Čitalnice v Clevelandu, ki se je vršila pretečeno nedeljo zvečer, je zopet pokazala, da ima ustanova mnogo dobrih prijateljev v naselbini. Slovenski trgovci in obrtniki so prispevali toliko dolži, da jih potom šaljive tombole enega večera niti ni bilo mogoče vseh oddati. S serviranjem zakuske so bile naše gospe v gospodinje zelo uslužne in ljubeznejive, mnogi čitalničarji pa so rade volje prijeli za eno ali drugo delo, ki je potrebno pri taki prireditvi. Veliko veselje vsem navzočim sta napravila tudi Mr. Louis Belle in Mr. Ivan Zorman: prvi nam je krasno zapel nekaj lepih naših popevk, drugi pa ga je spremjal na piano, kot zna le on. Poset prireditve je bil prav zadovoljiv in splošno razpoloženje kar najboljše. In kar je tudi važno: blagajna S. N. Čitalnice si je opomogla za priljubljeni dolarjev!

Belo zlato

Belo zlato, bodisi 10, 14 ali 18-karatno, ima prav tako vrednost kot rumeno. Razliko v barvi napravi primes. Vsake mu zlatu je treba primešati kakšno bolj trdo kovino, ker čisto zlato je za denar ali razne druge izdelke premehko.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

PREISKAVO razmer v premogarskih naselbinah osrednje Pennsylvanije zahtevajo unijski uradniki 2. distrikta, ter so se tozadovno obrnili na govornika G. Pinchota. Premogarske družbe, ki ne pripoznajo unije, glasom obtoži silijo premogarje, da morajo kupovati svoje potrebsčine v njihovih trgovinah, kjer jim računajo poljubne cene, goljufajo premogarje pri tehtanju premoga in so sploh odgovorne za razne druge nevzdržne razmere v tistih krajih.

PET OTROK JE ZMRZNJENO, osemnajst pa jih je dobilo hujše ali lažje osebljne preteči četrtek, ko je šolski bus, v katerem so se vozili otroci iz šole, zavozil v silnem blizbaru s poto in ostal v snegu, blizu mesta Lamar, Colorado. Voznik, ki se je napotil iskat pomoči, je zmrznil v snegu. Otroke so našli in rešili letalci.

NEVAREN KRIMINALEC Fred Burke je bil pretečeneden ujet v mestu St. Joseph, Missouri. Temu chiaškemu gangsterju pripisujejo 13 ubovjev in celo vrsto bančnih in drugih ropov. Za njegovo aretacijo je bilo razpisanih nagrad za skupno sveto \$101,000. Državni pravdniki osemnajstih držav, kjer je Burke uganjal svoje zločine, bi ga radi dobili v roke.

PREDSEDNIK HOOVER, ki je pretečeni teden obiskal Virginisko otočje, katero je ameriška vlada kupila od Danske leta 1917 za 25 milijonov dolarjev, je dejal, da je bila to prav slaba kupčija. Po njegovem mnenju je otočje prava sirotišnica, vstevsi 90% prebivalstva.

PRISELJEVANJE v Zedinjenih državah je bilo tekom zadnjih petih mesecev zmanjšano za 86 procentov. To se je zgodilo na ta način, da so ameriški konzuli v inozemstvu odrekli vizeje osebam, ki bi moreno postati "breme javne oskrbe." Izdanih je bilo le 10,277 vizejev, medtem ko bi jih bilo v normalnih razmerah izdanih 74,233.

ZARADI NIZKIH CEN pšenice je letos posetov tega žita v Zedinjenih državah okrog 20% procentov manjša kot druga leta. Posetov ovsa, ječmena, krompirja in sladkega krompirja pa je letos večja kot običajno.

BRIVCI V DRŽAVI OHIO bodo glasom postave sprejete v državni legislativi moralni imeti licence. Vsaka licenca bo stala \$3.00.

NAJVIŠJE zvezno sodišče je odločilo, da je legalna deportacija mornarjev, ki so v ameriških pristaniščih dezertirali z inozemskih ladij. Zvezni dežavski departement sodi, da je teh nepostavno došlih inozemcev v Zedinjenih državah nad sto tisoč. Vseh inozemcev, ki so nepostavno prišli v to deželo, se računa na 400,000.

V JUŽNOAMERIŠKI republiki Venezuela je vzplamela revolucija. Ustaše vodi general Arevalo Cedeno.

VELIKONOČNE LILIJE

Najbolj izraziti cvetlični simbol velikonočne sezone je bela lilia. Pri vseh kinčanjih te sezone imajo lilije glavno "besedo." Kar so poinsettije za Božič in krizanteme za Zahvalni dan, to so lilije za Veliko noč.

Na prostem pa cveto v teh krajih bele in tudi večina drugih lilij še v maju ali juniju. Da imamo cvetne lilije o Veliki noči, se moramo zahvaliti vrtnarjem, ki jih k cvetu priljubljuje, goljufajo pre-

mogarje pri tehtanju premoga in so sploh odgovorne za razne druge nevzdržne razmere v tistih krajih.

Bela lilia naših vrtov in rastlinjakov je daljna sorodnica plebejskega divljega česna. Lilije je mogoče vzgojiti iz semena, toda take lilije ne cveto prvo leto. Kdor hoče vzgojiti cvetče lilije, mora posaditi že dobro razvite čebulice. Velike čebulice producira poleg cveta in včasi semena navadno tudi nekaj malih čebulic, ki so porabne za razmnoževanje.

Trgovski vrtnarji posadijo čebule lilij v lončke še pozimi. V to svrhu navadno rabijo čisto suho zemljo in lončke postavijo v kakšen hladen kraj. Kadar hočejo, da prično čebulice poganjati, jih prenestijo v gorak in navadno napol teman prostor, kjer jih obilno zalijejo. V tednu ali dveh poženejo močna stebbla, nakar je treba rastline v lončkih postaviti na svetlobo, navadno v srednje gorki del rastlinjaka. V tem prostoru se rastline radi nizke temperature razvijajo počasi. Kakšen teden prej, kot hočejo vrtnarji imeti cvetče lilije, jih pa prenestijo v svetel in zelo gorak del rastlinjaka. Z gorkoto jih regulirajo tako, da dobe cvetje natančno takrat, kadar ga vrtnarji hočejo.

Najbolj znane lilije v Zedinjenih državah so z otočja Bermuda, to se pravi, čebulice lilijs so od tam. Gojenje lilijinih čebulic spada med glavne industrije omenjenega otočja; teh čebulic eksportirajo vsako leto velike množine in mnogo ljudi si s tem služi kruhu. Na otočju Bermuda sta klima in zemlja naravnost idealni za gojenje čebulastih rastlin in raznih gomljik. Največ pa goje čebulice lilijs, kot že omenjeno.

Marsikaj, kar velja za načelo izgovarjanje, velja tudi za neodločnost ali jecljanje v govorjenju. Stariši jecljajočega otroka postanejo večkrat nervozni in mu ukažejo molčati. To povzroči, da se otrok začne zavedati svoje napake in se, kar ga napravi boječega. Otroke s to napako bi se moraliti prave zvezne med mislijo in besedo z lepim in pravilnim izgovarjanjem.

Otočje Bermuda se nahaja samo 580 milj vzhodno od naše North Caroline. Sestoji iz 360 malih otokov, ki skupaj merijo kakšnih 19 kvadratnih milij. Otočje Bermuda je angleška kolonija in šteje okrog 30 tisoč prebivalcev. Mnogi bogati Američani se vozijo tja na poletne in zimske počitnice, kajti klima je naravnost idealna, krajci so romantični in tudi naši ljubežnihibe prohibicije tam ne poznajo.

STRUPENA MEGLA Znan je, da je pred tedni v Belgiji umrl večilo število ljudi in času, ko je gotov del pokrajine pokrivala gosta in dogotovljena megal. Znanstveniki, ki so nenašli pojave preiskovali, so mnenja, da so žvepljeni plini, združeni z nenavadno gosto meglo, povzročili neko kislino, ki je bila za mnoge osebe smrtonosna. Sodijo, da so ti plini prišli iz dimnikov tovarn v Meuse dolini. Tudi v Ameriki dimniki velikih tovarn izpuhovale take nevarne pline, toda k sreči tu ni takih prilik za močne in dalje časa trajajoče megle.

PREMALO DEŽAVA NAJVIŠJE zvezno sodišče je odločilo, da je legalna deportacija mornarjev, ki so v ameriških pristaniščih dezertirali z inozemskih ladij. Zvezni dežavski departement sodi, da je teh nepostavno došlih inozemcev v Zedinjenih državah nad sto tisoč. Vseh inozemcev, ki so nepostavno prišli v to deželo, se računa na 400,000.

PLAČA PREDSEDNIKA V JUŽNOAMERIŠKI republiki Venezuela je vzplamela revolucija. Ustaše vodi general Arevalo Cedeno.

HIBE GOVORENJA

Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik J. S. K. Jednote

Hibe ali napake v govorjenju moremo razdeliti v dve glavni vrsti, nameč v napačno govorjenje in jecljanje. Napačno izgovarjanje je bolj razširjeno kot jecljanje in se pri otrocih večkrat smatra za zanimivo, dasi ni otroče. Tako napačno izgovarjanje večkrat ostane tudi ko že otrok odraste. Zaradi tega je treba začeti s popravljanjem, kakor hitro opazimo napako.

Povprečni stariši morda izgovarjajo besede pravilno in tudi povedo otroku, da on dela napake v govorjenju, toda se ne zavedajo mehanizma, ki je pravilni izgovarjavi potreben. Mnogi sploh ne vedo, kaj so pogoji za dobro izgovarjanje. Ti niso toliko odsivni od dobriga spomina kot od gotovih zmožnosti, ki se razvijajo iz tege, kar otrok vidi, sliši in čuti. Da otrok izgovori besedo pravilno, je odvisno od pravilne rabe sape, glasu in zlogovanja. To je mehanizem govorila in bolj možnost govorilnega stroja kot inteligence. Ko otrok vidi kakšen predmet, mu skušati dati ime. Če imitacija tega kar je slišal povzroči pravo rabe govorilnega mehanizma, otrok misli, da izgovarja pravilno, in ostaja pri tem. S tem se začne slabla razvada.

Nekateri otroci imajo zelo razvito zmožnost imitacije ali posnemanja in hitro popravijo napake v govorjenju. Največ napak izgovarjavi pa izhaja iz otrokove podvzetnosti, ne iz posnemanja, zato trdovratno ostajajo. Večina te vrste otrok je inteligentna in prihaja iz dobrih domov, kar kaže, da je načelo izgovarjanje plod otroške iniciativ in ne posnemanja. Taki otroci potrebujejo posebne pozornosti, da se jih navadi pravilno rabiti govorilno in ostaja pri tem. S tem se začne slabla razvada.

Nekateri otroci imajo zelo razvito zmožnost imitacije ali posnemanja in hitro popravijo napake v govorjenju. Največ napak izgovarjavi pa izhaja iz otrokove podvzetnosti, ne iz posnemanja, zato trdovratno ostajajo. Večina te vrste otrok je inteligentna in prihaja iz dobrih domov, kar kaže, da je načelo izgovarjanje plod otroške iniciativ in ne posnemanja. Taki otroci potrebujejo posebne pozornosti, da se jih navadi pravilno rabiti govorilno in ostaja pri tem. S tem se začne slabla razvada.

Marsikaj, kar velja za načelo izgovarjanje, velja tudi za neodločnost ali jecljanje v govorjenju. Stariši jecljajočega otroka postanejo večkrat nervozni in mu ukažejo molčati. To povzroči, da se otrok začne zavedati svoje napake in se, kar ga napravi boječega.

Otočje Bermuda je angleška kolonija in šteje okrog 30 tisoč prebivalcev. Mnogi bogati Američani se vozijo tja na poletne in zimske počitnice, kajti klima je naravnost idealna, krajci so romantični in tudi naši ljubežnihibe prohibicije tam ne poznajo.

STRUPENA MEGLA

Znan je, da je pred tedni v Belgiji umrl večilo število ljudi in času, ko je gotov del pokrajine pokrivala gosta in dogotovljena megal. Znanstveniki, ki so nenašli pojave preiskovali,

PIRHI ALI PISanke

Velikonočni pirhi so v navadi povsod, kjer se ta praznik objava.

Kar mi Slovenci imenujemo pirhe ali pisanke, imenujemo Američani Easter-eggs. Originalni ali pravi pirhi so pobaranata kokoša jajca. Ponekod rabijo v to svrhu tudi račja ali gosja jajca in radi večje raznolikosti tudi golobja.

V nekaterih krajih so pirhi enakomerno pobarvana jajca s to ali ono barvo, drugod pa jim s kupljenimi vzorci vtisnejo še razne sličice. Severni Slovani posebno ljubijo "opisane" pirhe, nameč da se na enakomerno pobaran pirh z nožčem narišejo različni okraski in napis. Taki okrašeni pirhi so tudi v navadi v mnogih krajih bivšega Spodnjega Štajerske, zato je tam bolj razširjeno ime pisanka kot piruh.

Sladčarje izdelujejo tudi raznih vrst pirh iz sladkorja ali sladkih zmesi. To seveda je ponareba pravilna pirhov. Otroci na Slovenskem štejejo med pirhe tudi oranže in jabolka.

Vsekakor pa morajo za "podlago" pravilnih pirhov služiti jajca različne perutnine, in tu pridejo vpraševanje. Največ napak izgovarjavi pa izhaja iz otrokove podvzetnosti, ne iz posnemanja. Taki otroci potrebujejo posebne pozornosti, da se jih navadi pravilno rabiti govorilno in ostaja pri tem. S tem se začne slabla razvada.

Nekateri otroci imajo zelo razvito zmožnost imitacije ali posnemanja in hitro popravijo napake v govorjenju. Največ napak izgovarjavi pa izhaja iz otrokove podvzetnosti, ne iz posnemanja, zato trdovratno ostajajo. Večina te vrste otrok je inteligentna in prihaja iz dobrih domov, kar kaže, da je načelo izgovarjanje plod otroške iniciativ in ne posnemanja. Taki otroci potrebujejo posebne pozornosti, da se jih navadi pravilno rabiti govorilno in ostaja pri tem. S tem se začne slabla razvada.

OKOSTJE MASTADONA

Blizu mesta Cromwell, Indiana, je nedavno 10letni deček farmerja Donovana našel nekakemu zobu podobno kosti, ki je tretjele zravnati.

Stariši jecljajočega otroka postanejo večkrat nervozni in mu ukažejo molčati. To povzroči, da se otrok začne zavedati svoje napake in se, kar ga napravi boječega.

Oseba, katero je slabo izgovarjanje napravilo boječega, ne bo nikoli korajzna, zadovoljna in vse zaupajoča. Njene misli bodo vedno osredotočene na mehanizem govorjenja in ne na reči, katere hoče povedati. Iz tega vzroka je tako potreben, da se

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovenske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VII. NO. 13

83

Prebujenje in vstajenje narave

Narava ima neštete milijone otrok vseh mogočih oblik in velikosti. Mnogo teh njenih otrok prespi zimske mesece. Orjaški hrast spi prav tako kot koreninica drobne marjetice, medved v briogu prav tako kot žaba v blatu ali pikapolonica pod suhim listjem. Sneg in zimske megle tvorijo odojo za tisočere zaspance v naravi; snežni viharji jim živijo uspavanke.

Pa pride mlado solnce in pol objestno pol samozavestno odgrne to odojo, nakar začne poljubljati mamico zemljo in tisočera speča očesca njenih otrok. Na nebuh zavirajo svetlo višnjeve z belimi čipkami preprezene zastave. Od juga pridrživo na nevidnih belcih razposajeni gorki vetrovi, prinašajoči prve pozdravne bližajoče se pomladni in svirajoči veselo zmagovalno koračnico.

Takrat se začnejo odpirati zaspance očesca in mežikaže zro v svet, ki se kopije v prelestrem solnčnem siju. Neštete milijone je teh oči; saj tvori očesce vsak popok drevja, grmovja, pojja in travnatih livad. Zvončki zazvonijo pesem pomladni, pomladni žafran nazdravlja z biserno roso v pestrobarnih kelihih, bele mačice splezajo na vrbinje, kjer se zadovoljno solnčijo, regrat in dafodili prižgejo svoje žarnice. To so otroci narave, ki zgodaj vstajajo.

Mnogo je pa zaspancev, katerim je treba kopelji, da se prav predramijo in začnejo vršiti po materi naravi predpisane posle. Tudi za to je poskrbljeno. In zlatih nebeških škropilnic se vsuje svež in živiljenja poln pomladni dež, katerega peket sliči veselemu taktu plesa gozdnih vil. Kalne pomladne vode odnesejo vso zimsko nesnago in zapanost. In temu sledi pravo vstajenje.

Po zlati solnčni preprogi se prismeje božanska Vesna, najlepša deklica vseh vekov. Kamor stopi njena noge, požene bujna zelenjad, kamor pade njen pogled, zakipi duhete cvetje, kamorkoli doseže njen srebrni smeh, ji odgovori petje vztadoščenih otrok narave. Čmrlji in čebele po cvetlicah zapojo po svoje, žabe v mlakužah po svoje, robinji in tisočeri drugi ptici po ozelenalem drevju po svoje.

Tako se obhaja veličastni praznik vstajenja v naravi. In kogar ta najlepši praznik leta ne vzdigne in ne navduši, ni več živo bitje v pravem pomenu besede, ampak nekaka mumija.

Takoj za tem praznikom pa se začne delo. Nobenega oklevanja ni več, vse v naravi hiti po svoje delati za bodočnost. Vsaka rastlina, vsaka živalica od najmanjše do največje dela in se trudi po svojih močeh, da njena vrsta ne zamrije, ampak, da se razmnoži in razširi.

V tem oziru skušajmo posnemati oživljeno naravo tudi mi člani J. S. K. Jednote pri delu za rast in napredok naše vzorne podporne organizacije.

RAZMIŠLJAJMO VČASI...

V mnogih slovenskih naselbinah te dejeli imamo slovenske trgovce in obrtnike. Poleg drugih gospodarskih ustanov radi tudi nanje kažemo, kadar se hočemo izkazati kot vstopovanja vreden narod pred Američani. Stotera podpora in kulturna društva in razne naše dobrodelne organizacije, stalne ali začasne, nikoli ne prezrejo naših trgovcev in obrtnikov, kadar se kolektiv takozvani narodni davek.

Skoro vsi naši trgovci in obrtniki se takim pozivom navadno po najboljši možnosti odzovejo, pokažejo se gentlemene.

Iz tega sledi, da bi se morali izkazati gentlemene tudi mi, kadar se gre za naravo potrebujoči te ali one vrste, ktere dobimo pri naših ljudeh po isti ceni ali ceneje kot drugod.

To velja tudi glede hranjenja denarja in naših slovenskih denarnih zavodov.

Težke tisočake imajo slovenski trgovci kreditirane našim ljudem, ki vsled industrijske in splošne gospodarske depresije ne morejo poravnati svojih računov.

Koliko časa bodo mogli trgovci tako kreditiranje vzdržati, je v veliki meri odvisno od tistih odjemalcev, ki morejo plačati v gotovini.

Če se rojaki obračajo do naših trgovcev, kadar potrebujete kredit, morali bi jih poznati tudi takrat, kadar plačujejo v gotovini.

To bi morali imeti vedno v spominu, posebej pa še zdaj v času velikonočnega in sploh pomladnega nakupovanja.

Nova Doba ne "živi" od oglasov slovenskih trgovcev, torej urednički napisal gornjih vrstic kot kakšno protiuslužno za oglaševanje, ampak, ker smatra, da je tako prav in pošteno!

Iz urada gl. predsednika

Kakor pri vseh velikih podjetjih, tako imamo tudi pri naših jednotah različne probleme, kateri so v gotovih slučajih, jaka kočljivi. Tako imamo pri naši Jednoti, razen afere društva št. 37, v Clevelandu, O. velik problem glede skladov onemoglih. Posebno preglavico nam dela člen 39., točka 5. Razne pritožbe, prošnje, protesti in celo pretnje prihajajo zadnje čase na glavni urad. Očitalo se nam je od gotovih strani, da smo preradarni, ter očita se nam zopet, da smo pristranski. Glavnega vzroka pa nam nikdo ne navede, to je, da imamo v skladu onemoglih okrog \$15,000, kar znači, da moramo silno paziti v tej delevski depresiji, da se nam ta sklad ne izčrpa. Posledica temu bi bili zopet protesti, pritožbe ter pretnje. Iz mojih izkušenj mi je znano, da prosijo za podporo taki, ki niso v nikakki potrebi, le opirajoč se na pravila. — Naveden primero: "Član N. N. zavarovan za \$1000 ter za dva dolarja bolniške podpore, star 70 let, ima štiri odrasle otroke, kateri so dediči po njegovi smrti, prosi da bi se plačal asesment iz skladov onemoglih." Naša Jednota je bratska podpora organizacija, toda v takih slučajih mi ne podpiramo samo svojih bratov, pač pa njih dediče. To omenjam le mimogrede, da članstvo lahko razvidi, kakšne prošnje prihajajo v glavni urad.

Letos je "kampanjsko leto" za našo Jednoto, ter upam, da bo rezultat povoljen koncem leta, ker znano mi je, da imamo med članstvom vrle agitatorje. Posebno pa pričakujemo od naše mladine nekoliko več agilnosti, posebno sedaj, ko naša Jednota nudi mladini največje ugodnosti. Na zadnjem "basketball tournamentu" v Chicago se mi je obljubilo, da denar porabljen v ta namen, je najbolj obrestonosno naložen. Obljubljena nam je bila vsestranska agitacija od strani angleško poslušajočih društev. To ni več kot prav, saj vendar naša Jednota nudi najboljše ugodnosti za mladino. Edina moja želja, katero gojim do JSKJ je, da naša Jednota raste in napreduje v korist njenega članstva.

Moje največje veselje že izza mladih let mi je delo pri bratskih organizacijah. Kako prijetno je delati v organizaciji, kjer vladata sloga ter bratska vzajemnost. Priznati moram, da pri društvenih naše Jednote vladata red, ako se pa kje pripeti kak nesporazum, skušajmo ga mirnimi potom poravnati najprvo pri svojem lokalnem društvu.

Kreg in prepir ne koristi nikomur, najmanj pa pristoja bratskim organizacijam. Veseleje imam do dela v glavnem odboru, ker vsi odborniki mi gredu na roke ter mi pomagajo v vseh zadavah. Jako me pa žalost, ko vidim malenkostne prepire pri lokalnih društvih.

Iz golega osebnega sovraštva se zaneti prepri, in zato naj tripi cela Jednota. Ravnajmo se po pravilih ter po zaključkih glavnega odbora, pa vam jamčim, da nam je napredek zagotavljen.

Paul Bartel, glavni predsednik.

NAŠI POŠTNI LETALCI

Trije poštni letalci, Fred Kelly, Jimmy Carson in Jimmy James, so preleteli že nad 8,000 milj vsaki, torej toliko kot znaša pot okoli zemlje. Možaki prevažajo pošto med Los Angelesom in Salt Lake City od meseca aprila 1926.

POLJUB VESNE

Poljub tvoj, Vesna, tvoj šepet in ptičev zbor pojoč v zelenje, evec ovil je svet, prizval Veliko noč.

A. J. T.

A. J. Terbovec:

CVETJE BRESKEV IN VIJOLIC

Arkansas se ne more šteti resedico, balzamine in druge poletne cvetlice, na obih hišnih vogalih pa sem posadil sadike vinske trte, katerih prirepane mladike so se močno solzile. Ker so nam bile od prej ostale še tri šibcam podobne sadike breskev, sem še te v primerni razdalji posadil na gredico.

Ko je bilo vse to opravljeno, je Josie kar žarela veselja, ploskala z rokama in se ni morela dovolj nagledati svojega vrtu.

Proti večeru smo vsi štirje, namešči gospodar, gospodynja, Josie in jaz, sedeli na stopnicah in se pogovarjali o tem in onem. Mala Josie pa se ni morela nagledati svojega vrtu, vendar je vrtu vse polej minut je vstala in ga občudovala. Hotela je tudi vedeti, zakaj se mladike posajene vinske trte tako solzijo. Mati je razložila, da je to nekaj takega, kot če bi se ona urezala v prst: kri bi tekla in blelo bi; tudi rastline čutijo bolečine po svoje.

"Josie, kako pa boš plačala 'stricu', ki ti je pomagal tako lepo urediti two vrti?" nenaščoma vpraša mati.

Dekletce malo pomisli, nakar odvrne: "Dala mu bom najlepši pirh, če počaka pri nas do Velike noči."

"Škoda, da bom mojal poprej odpotovati," pravim jaz, "do Velike noči je še skoro mesec dni."

"Pa bi mu dala vsaj en poljubček v zahvalo," pripomni mati husomušno.

"Nak, tisto pa ne," se odreže dekle, zasuče se na peti, vrže name za hip svoje oči, ki so bile sinje in sladke kot cvetki zgodnjih vijolic, nakar skrije svoj obraz v materinem naročju.

"Kakor hočeš!" pravim jaz, in vsa družba se je glasno zasmehala.

Sedem let je minilo, predno me je zopet zanesla pot v dočinko naselbino. Velika noč, ki je bila tisto leto koncem marca, je bila že minila, in arkske breskev in vijolice so bile v najlepšem cvetu. Tekom sedmih let se v vsakem kraju lahko mnogo izpremeni, torej nisem mogel vedeti, koliko znamcev bom še našel v omenjeni naselbini. Vsed tega sem pustil mojo prtljago v neki prodajalni blizu postaje, kjer je bil "oficijelni" in trgovski del naselbine. Prava premogarska naselbina se je nahajala nekako pol milje vstran na polognjenem griču.

Mehke, zdognopomladne sapice so se igrale z rožnatim breskovim cvetjem, ki je mestoma že odpadalo. Skoro iz vsakega vrtiča, ki so obdajali skromne hišice premogarjev, so se pozdravljala sladka očešica duhetečih vijolic.

Bilo je še zgodaj popoldne in tisoč po mladini krasot se mi je smejanlo od vseh strani, torej sem prav zložno korakal po "glavnem" cesti naselbine. Prav tam na koncu, kjer se že pričenjajo farme, bi moral biti hiša mojega prijatelja.

Le na polovico se je videla izmed cvetljivih breskev, toda spoznal sem jo kljub temu. Odprem vrtna vrata in obstancem pred stopnicami. Na oknih so bili čipkasti zastori in vse okoli hiše čisto in v lepem rednu. To me je uverilo, da še bivajo Slovenci v tej hiši. V tem opazim na zelenjadnem vrtu, ki se je razprostiral deloma na strani, deloma v ozadju hiše, mlado žensko, ki je nekaj sedila ali presajala.

Stopim bližje, vlijudno pozdravim in vprašam, če še tu kaj stanuje Mr. N.

Deklica se zravnva in odvrne: "Seveda, toda on dela in bo doma še ob petih." Pri tem me radovedno ogleduje.

"Kaj ne, da si ti, da ste vi Josie, nekdanja mala Josie?" ji sežem v besedo.

Deklica se nasmeje, nakar nadaljuje: "In ta klopica! Kolikokrat je na njej sedela moja

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams St., Waukegan, Ill. Podpredsednica: ROSE SVETICH, Box 1395, Ely, Minn. Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota. Blagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O. 1. nadzornik: JOHN MOVERN, 412-12th Ave. E., Duluth, Minn. 2. nadzornik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O. 3. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa. 4. nadzornik: WILLIAM B. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Porotni odbor:

Predsednik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich. 1. porotnik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn. 2. porotnik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavne naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške spricelje naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

D

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought.

KEEP THE INTEREST ALIVE

What will happen to the railroads of this country if the revenue derived from passengers and freight continues to decline as it has in the past two years? The motor bus has taken much business from the railroads. At first the motor coach carried passengers over short distances, but as the manufacturers of busses improved the finished product to such an extent that commuters between large cities almost demanded bus service. The latest is the sleeping berth for night travelers on motor coaches, adding more difficulties to the railroads.

Until recently pipe lines carried natural gas from oil fields over a distance of several miles. Cleveland, O., has been receiving its supply of natural gas from West Virginia for many years. Along came a discovery whereby steel pipes several feet in diameter could be welded at a low cost to the manufacturer. Hence the demand for such pipes. At the present time the manufacture of such pipes keeps part of the steel industry moving.

Oil and gasoline will now be carried by many miles of pipe from the refineries to the users in the larger cities. Chicago ranks among the first to accept gasoline direct from the refineries located in Texas, and a project is under construction at the present time whereby steel pipes will convey the finished product.

All of which is cutting down business for the railroads. Net operating revenues have shown a substantial decrease during the year 1930 over 1929. Consolidations of railroads has not entirely met the revised form of transportation, and neither has the centralization of forces scattered throughout the many miles of rails into one general office. There is a general rumor to the effect that the U.S. government may be given the reigns. People living in rural towns not served by motor coaches depend upon the railroads entirely, and it is because of them that the railroads must continue to exist.

But the railroads can be blamed to a large extent for the decreased operating revenue. In times of prosperity the rails disregarded entirely one important element necessary to the continuance of any organization—to attract and to hold the public on the advantages of riding the trains.

This should serve as a lesson to all. And especially to members of SSCU. Perhaps your lodge is attractive and a number of members take great interest in its many movements. Great care should be exercised to see that the unit as a whole does not become suddenly dormant, expecting to keep the enthusiasm alive on past accomplishments! Keep the wheels of lodge interest moving at all times. And should the present governing body show an inclination to become lazy, it is but reasonable to expect replacements by other members who are anxious to keep the interest at high pitch at all times.

Don't be caught napping.

Hear Ye! Hear Ye!

Plan for Miss Perdan's Concert May 9

A meeting of officers from all SSCU lodges in Chicago, Ill., was held recently at the office of William B. Laurich, president of Chicago JSKJ Sport Club and member of Supreme Board of Trustees. Purpose of the gathering was to discuss the coming concert of Miss Jeanette Perdan, pianist-vocalist, to take place May 9. Miss Perdan, a very congenial young lady, was present and can depend upon our assistance in the forthcoming concert.

The concert was originally scheduled to take place May 10, but has been changed to May 9, and will be held at the American-Bohemian Hall, located at 18th and Loomis St.

As this concludes the concert tour of Miss Perdan in the States, it is sincerely hoped that it meets with great success. The co-operation of Chicago music lovers is earnestly solicited. A dance sponsored by the Chicago JSKJ Sport Club will follow Miss Perdan's concert.

Dave Pintar, Vice Pres., Illini Stars, SSCU.

BUNCO PARTY

Aurora, Ill.—A bunco party is to be given by St. Ann's Society, No. 119, SSCU, and will take place Thursday evening, April 9, at 8 o'clock, in the Slovenian Club. Prizes will be awarded to women and children. Admission for adults is 25c and for children 15c. Dancing will follow the games, music to be furnished by Mr. Joseph Kocjan. All members are urged to attend and bring along their friends. The committee in charge promises an enjoyable evening to all guests in attendance.

NOW, WE ASK—WHAT MORE CAN BE EXPECTED TO CREATE GOOD CHEER AND HAPPINESS?

ALL NEIGHBORING LODGES AND THEIR FRIENDS AND RELATIVES ARE CORDIALLY INVITED. HERE'S HOPING THAT YOU WILL BE PRESENT!

Easter greetings!

Agnes Jurecic,
No. 170, SSCU.

Mary C. Verbic, Sec'y.

COMMENTATOR

RUSSIA OF TODAY

In Russia women enjoy more rights than in any other country. She may vote and hold office with none of the discriminations found in other countries. Equal sex rights and privileges; she may marry and divorce at will; she has equal rights in her children, and all her children, born in wedlock or out, are legitimate. She may do anything a man may do without stigma.

Nothing unusual to see a woman in charge of a construction gang; a factory manager, a doctor, officers in the army are some of the positions assumed by the supposedly weaker sex. What a land of opportunity to the woman that despises the everyday conventions that force her to assume and carry out the duties befitting a lady.

People living outside of Russia would hardly be satisfied with the conditions prevalent in the average home. Both the husband and wife work. Their children are fed in school, while the parents eat at the factory. Evening finds them together to enjoy the only meal of the day.

The theory of Russian government is to instruct all the subjects in the art of "running the government." Husband and wife can attend evening schools. Food cards, clothing cards, cards for railway tickets, for sweets, soap cards, theater cards—in fact for almost all life's necessities and luxuries the worker can obtain them for much less than the market price. The doctor at work takes care of the worker without fee.

Work is the predominating factor in the Russian of today. Under the regime of the czar the average peasant was working entirely for his benefit, and very little was left for him. Hence the peasant became lazy. With the overthrow of the czar it became imperative that he must work, since himself was to benefit.

Whatever advantages the Russians may enjoy is offset by the utter lack of house room. It is common to have six families occupy three rooms. The kitchen is used jointly, in which all are permitted the use of the stove and the same utensils.

Their only privacy is the bedroom, and these are miniature in size compared to the average bedroom. Yet the Russians seem to thrive on it. How long it will last is hard to foretell. Present conditions indicate that the new mode of standardized living in Russia may succeed. However, outside civilization looks upon Russia with a frown.

News of Illini Stars

Chicago, Ill.—The next regular monthly meeting of the Illini Stars, No. 211, SSCU, will be held April 7, at Berger's Hall, 2653 S. Lawndale Ave., and will commence promptly at 8 p. m. Each member is urgently requested to be present and to try and bring along at least one new member. All tickets and money received from the sale of dance tickets should be returned.

John M. Zvezich, Sec'y.

DO ANIMALS DREAM

There is good reason for supposition that dogs, horses and other animals dream. The question is closely linked with another, namely, whether animals can think and reason. Both questions are still the subject of controversy among naturalists.

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204—57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopler, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1316 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Vessel, 2089 Carter Ave., St. Paul, Minn.

Louis M. Kolar, Athletic Commissioner and Editor of English Section, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BRIEFS

Jubileers, No. 215, Minnesota state and national SSCU basketball champion lodge of Chisholm, Minn., added another title recently by winning the Chisholm amateur cage tournament. Picture of the champs appears in this issue of New Era.

Frank Okoren, Joe Malkovich and Joe Ekar play on the Chisholm High School basketball team that has won honors in the district and regional tournaments.

Five children died from exposure, while 15 are being treated following the most severe blizzard in 40 years that swept Colorado. The unfortunate children were held prisoners for 36 hours in a snow-filled bus near Towner, Colo., that also claimed the life of Carl Miller, driver.

Frankie Simms, Slovenian heavyweight boxer of note knocked out Pierre Charles, Belgian fighter, in the first of a ten-round schedule. The bell saved Charles, who came back and outpointed Simms. Gus Wilson, former trainer for Jack Dempsey and Georges Carpenter, manages Charles, and it was he who saved him from losing the fight to Simms.

Not far from the home of the champs is Lodge St. John the Baptist of Gilbert. It is one of the first English-speaking lodges in Minnesota, but has never been in any SSCU competition. I'm sure there are great possibilities in this organization and that a livelier interest would gain a lot of recognition for it.

The others mentioned are senior Slovenian lodges, but the younger element ought to band together and put up a team. Of course, it's too late for basketball, but now is the time to think of baseball. Can these lodges come up to their potential possibilities? What is holding you back? Are you afraid to take the initial step? If so, why not call on the athletic board members to give you a helping hand? We are ready at all times to help to the fullest extent. Direct your inquiries, stating exactly your desires, to the writer or to our athletic commissioner, Louis M. Kolar, address above (under heading of "Athletic Board SSCU").

Anton Vessel, National Athletic Board.

DANCE A GREAT SUCCESS

Japan is trying to launch the 1940 Olympic meet. Backers of hotels and other business interests as well as Tokio municipality are making a determined effort. One main obstacle is the long distance to be traveled by the foreign participants. Free transportation over government railways may be given them.

LIBERTY BELL

The Liberty Bell was cracked on July 8, 1835, while being tolled as the remains of Chief Justice John Marshall were being taken from the city of Philadelphia. It is a common but erroneous belief that the famous bell was cracked July 4, 1776, while being tolled to proclaim the adoption of the Declaration of Independence.

REFLECTIONS

Chisholm, Minn.—Now that the basketball season is over and the Jubileers, No. 215, SSCU, of Chisholm have been crowned champs, it might be well for us to look back and see what we've accomplished. Considering this was our Union's first venture into a unified schedule, we can certainly say it was a success, but can we feel satisfied? Can every lodge in our Union say, "Well, we put this year's program over"? I'm willing to say that those that did participate in our athletic program found a great deal of pleasure and some keen competition. A great many new friends were acquired. The Jubileers of Chisholm, the Arrowheads and the Sacred Hearts of Ely certainly deserve a great deal of credit for putting Minnesota in the front, and everybody in Minnesota can feel proud of the fact that the first national basketball championship goes to Minnesota, the birthplace of our Union.

Right at this time is an opportune time to indict other lodges in our state, as my activity is centered here. The roster of lodges shows that there are other SSCU units in Gilbert, Eveleth, Duluth, Hibbing and Virginia. To date none of these have participated in any athletic competition.

While the Duluth Arrowheads have signified their intention of competing, they got off to a late start, but I feel that we can expect great things from them and that they will be a big factor in any league schedule from now on. Come on, Duluth, make your presence felt!

Not far from the home of the champs is Lodge St. John the Baptist of Gilbert. It is one of the first English-speaking lodges in Minnesota, but has never been in any SSCU competition.

I'm sure there are great possibilities in this organization and that a livelier interest would gain a lot of recognition for it.

The others mentioned are senior Slovenian lodges, but the younger element ought to band together and put up a team.

Of course, it's too late for basketball, but now is the time to think of baseball. Can these lodges come up to their potential possibilities? What is holding you back? Are you afraid to take the initial step? If so, why not call on the athletic board members to give you a helping hand? We are ready at all times to help to the fullest extent. Direct your inquiries, stating exactly your desires, to the writer or to our athletic commissioner, Louis M. Kolar, address above (under heading of "Athletic Board SSCU").

Anton Vessel, National Athletic Board.

DANCE A GREAT SUCCESS

Illini Stars' first anniversary dance, given March 28, was a jolly affair. We are proud to say that it was a great success. The music was "hotter than hot" and the hall filled to capacity. All absentees should regret missing a good time.

Take my advice and come to all the activities sponsored by the Illini Stars in the future. You are sure to have a good time.

Marion Tabor, No. 211, SSCU.

LIBERTY BELL

Chaffeur: "Mrs. La de Dleigh, the car won't run. It must have a hoodoo on it."

Mrs. La de Dleigh: "Oh, dear! I thought that he had every possible accessory. But I'll have one put on."

Jack Smrekar, Captain

Joe Koschak, John Kovach

Louis Zgone, Molly Zgone

John Smrekar, Matt Zgone

Angela Champa, Charles Buraglio

Molly Kolenz, Ann Mertel

Jennie Kolenz, Angela

Molly Merhar, Miklavich

Mary Berens, Charles Merhar

John Sayavitz, Pauline Mrak

Fred Banks

The losing team—the one that gets the least number of new members—will give a "feed" to the winning team.

Who's going to win? WATCH OUR LODGE GROW!

SPORTING BITS

SUBMIT YOUR IDEAS ON BASEBALL

Again the lodges interested in baseball are reminded of the coming national athletic board meeting to be held April 19 at Cleveland, O. Plans whereby champions of various localities will be determined, to eventually participate for the national SSCU title, will be made.

All members are requested to submit ideas to either Louis M. Kolar, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O., or F. J. Kress, 204 57th St., Pittsburgh, Pa., before April 12.

Baseball may be somewhat harder to plan than has been basketball and bowling, for additional transportation expenses must be dealt with, since both hardball and playground baseball require more players than basketball and bowling. Fifteen players for hardball and an equal number for playground baseball is the customary number for the traveling team to carry. However, only eight for basketball and six for bowling were provided for at the athletic conference held in Cleveland on Sept. 12 and 13, whereas ten for basketball and possibly seven for bowling is the customary roster of players seen on visiting basketball and bowling teams.

It must be kept constantly in mind that the SPORT FUND CAN BE EXHAUSTED. Financial assistance to the extent of \$100 to lodges maintaining athletic teams also must be considered.

Hence all lodges interested in baseball must submit their ideas by April 12, for upon this information received will the athletic board build future plans. Managers and captains of teams, as well as athletic directors of lodges should get in immediate touch with the two members mentioned at the beginning of this article.

What type of baseball do you think our Union should feature—hard baseball or playground? Or perhaps both? Where should the national title be decided, and how shall the champions of various states as well as sections be determined? These form but part of the problems to be solved by the athletic board. Submit your ideas immediately.

SSCU Athletic Commissioner.

Chicago Sport Club to Draft Set of Rules

Fistic Show Held April 9 in S. N. Home

On April 9 Orels will hold a boxing show in the Slovenian National Home of Cleveland, O., with Heinie Martin, Cleveland Journal sports editor, acting as promoter.

An attractive card has been arranged, with Jack Pallat, national heavyweight champion and twice winner of the Golden Gloves tournament, heading the list and opposing Rudy Gersin. The next main attraction will see Tony Skulley mixing it up with Ed Soukup, both are in the 160-pound class and both have participated in the Golden Gloves tournament. Incidentally, Tony Skulley eliminated Soukup and undoubtedly the latter will seek revenge.

Other bouts include Frank Novak vs. John Persin, Johnny Mordus vs. Tom Komar in the featherweight class, Billy Gardner vs. Willie Ritchie and Stan Yeager vs. Steve Siker in the middleweight class, Johnny Woods vs. Babe Triscaro in the 112-pound class.

Two young ladies in the persons of Vic and Olga Kopore will entertain with vocal selections, along with Brancel brothers, accordionists. Dr. Mally, Frankie and Eddie Simms, Billy Skulley and Joe Spiegel will act as officials. Price of admission is 75c, \$1.00 and \$1.50.

It is only on rare occasions that the Slovenian colony of Cleveland is treated to a fistic show, and for that reason should attract a large crowd. As much as serenity is desired, all mortals, and, yes, even Slovanes resort to the primitive instinct of engaging in the gentle art of exchanging wallops. Convention decrees that we refrain from exhibiting internal forces fighting for freedom; but we can watch two battlers fighting for blood and put ourselves in their place (usually the winner) and go through the mental process of hitting him on the chin.

Come to the boxing show April 9.

Entertainment is promised for the next meeting. Let's have more members attend.

Mary Kolenz.

Saying It With Comrades**Sixteen Candidates Resume Baseball Training**

Waukegan, Ill.—To some folks Sunday morning, March 22 was just a beautiful and a warm spring day, but not so with the members of the Comrades Lodge. The boys took advantage of the marvelous spring weather and had their initial baseball practice for the ensuing season. Sixteen members appeared on the Wire Mill diamond, each one confident of landing a regular berth on the team. The management has decided to "clean house" during the next few weeks and a number of new faces will appear on the roster in the opening game, scheduled for the latter part of this month. Members of the baseball team will consist of members of the SSCU only.

In other words, the Comrades will start from the "bottom up," consisting of young material ranging from 16 to 20 years of age, among them will be Fritz and Bobby Bartel, sons of Mr. Paul Bartel, supreme president of our organization. Manager John Petrovic (submitter of this article) will appoint Earl McKinney as captain and coach of the reorganized baseball squad. May it be recalled that Earl McKinney piloted the Comrades' championship basketball combine during the 1929-30 season, which brought the first championship of any kind to our Union. Complete descriptions and histories of each and every individual connected with the Comrades' baseball team will appear in this medium in the coming issue.

A schedule calling for 35 games, opening April 25 and closing on Sept. 26, will be adopted in the near future. Included among these will be tilts with SSCU lodges for state and national championship. Managers desiring games with the local combine are asked to get in touch with the submitter of this article at 825 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

In the Mother of God Church League the Comrade Girls bowling team won three games from the St. Ann's squad. Frances Petrovic led the winners with 445. Jane Barle topped the losers with a splendid 470 series, with games of 167, 129 and 174. By virtue of the recent victory, the Comrade Girls cinched second place and have a fighting chance to cop first place honors. The Comrades' weaker sex made a splendid showing in their first year of bowling under the capable leadership of Capt. Mary "Darling" Rode. Who knows, maybe the ladies will make it plenty "hot" for the "opposite sex" next season. Comrade Boosters, beware, tsk, tsk, tsk.

John Petrovic,
No. 193, SSCU

Indians, Attention!

Chicago, Ill.—All members of the Indian Lodge, No. 220, SSCU, are requested to be present at the biggest meeting of the year. Preparations are being made to sponsor parties, picnics, and what not.

Do you know when our next meeting will be held? You don't? I'll tell you. Come around on Thursday, April 9, to 1615 Blue Island Ave., 7:30 p.m., and get in on this party, etc., etc., that we are planning. Remember that you can make plans for the same also. This meeting, and every one hereafter, will start as soon as a quorum is reached. Therefore, be on hand at 7:30 p.m. sharp, or else you might miss something.

All members who are in arrears with their dues can make payments to me or Albert Spolar at 1615 Blue Island Ave.

Leo W. Moore, Sec'y.

Actors Study Hard to Make Play Success

Denver, Colo.—Colorado Sunshine Lodge, No. 201, SSCU, makes its appearance again. We want to tell you of the good time we had on St. Patrick's Day. A party was given at the home of our vice president, Helen Pozelnik. All guests had a wonderful time and thanks are given to Mr. and Mrs. Pozelnik, Margaret Erjavec, Milly Zgajnar and Frank Pusilic.

Mention has already been made of the coming play to be sponsored by our lodge April 18 and 19 at 7:30 p.m. It will be given in the Slovenian language. Frank Smole, who has taken part in other productions, has the leading part, and, of course, is studying diligently to perfect the leading role. So are the other members having parts doing their very best to make our first play a huge success.

The neighboring towns of Denver are invited to attend, with an evening of splendid entertainment virtually assured. Seating takes place in what is now Yugoslavia, formerly part of Austria-Hungary. Many of our parents will take special delight to view the spectacle, as it will remind them of the many incidents taking place in their youth.

Towns of Longmont, Lafayette and Frederick should not miss seeing this play, as the chances of viewing another performance similar to ours do not present themselves at any time. It must be kept in mind that months of intensive preparations are required before the play or drama is perfected. A dance will be held following the play and will act as an added attraction.

Indians Entered A. A. U. Basketball Meet

Chicago, Ill.—Indians' basketball team (No. 220, SSCU), holders of Illinois SSCU title, entered the Central American Amateur Union tournament, sponsored by the Chicago Herald and Examiner.

Indians drew Austrians for their first opponents. In a fast and furious game that had to be carried to an overtime period the Indians emerged victors to the tune of 18 to 14. Most of the opponents' players were members of the Austin High School quint.

After a short rest of two hours the Indians played a team known as St. Agatha. At the half, which was around 12:30 a.m., the score was 9 to 8 in favor of the opponents. During the second half, St. Agatha managed to score a few more baskets, while the Indians' scoring machine failed to click in the customary manner, and only one field goal was made. Game ended with an 18 to 10 score for the opponents. As one loss is all that is necessary to drop from the meet, the Indians were thereby eliminated.

A. Spolar, Pres.

Friend: "Don't you know that Spendalot is simply marrying you for your money so that he can pay his bills?"

Goldie: "Nonsense! Why, he never thinks of paying his bills!"

The drama might be presented in Pueblo, the home of Colorado Sun Lodge, No. 208, SSCU. No date has been set as yet. We would like to see an article from our brothers of Pueblo to appear in the New Era.

Mary Modic, Sec'y.

DROBNIC HITS 289

Cleveland, O.—George Washington Lodge (No. 180, SSCU) bowling team certainly believes in preparation for the coming national SSCU bowling tournament to be held in Cleveland April 18 and 19. All opposition in the Inter-Lodge League is being disposed of. On Sunday, March 29, Pioneers were "taken for a ride," losing two out of three.

Frank "Samson" Drobnić, manager and captain of the Cherry Tree Choppers, led the trail with his brilliant scores of 199, 239 and 161, for a total 649. Until this game "Lindy" Kotnik was high man for the team with a score of 288, made in the never-to-be-forgotten 800 series. Evidently Samson felt that he must lead. (All managers and captains dream of making the highest score of the entire team, but few—alas, few—ever make their dream come true.) Now the Presidents can boast of having two bowlers in the 290 class, namely, Kotnik and Drobnić. By the way, Kotnik hit scores of 190, 248 and 213, for a total of 651.

But J. Kramer, otherwise known as Ox, must also be considered, for he hit scores of 181, 194 and 223, for a grand 598 series. Braidač and Peters of the Pioneers hit series of 629 and 679, respectively.

GEORGE WASHINGTON

F. Opalek.....	191	159	168
J. Arko.....	193	181	166
F. Drobnić.....	199	239	161
L. Kotnik.....	190	248	213
J. Kramer.....	181	194	223
Totals.....	954	1071	982

PIONEERS

Meehan.....	181	188	171
Baresh.....	136	168	178
Braidač.....	198	180	156
Peters.....	248	184	247
A. Braidač.....	168	223	234
Totals.....	931	943	982

A. Spolar, Pres.

—o—

Friend: "Don't you know that Spendalot is simply marrying you for your money so that he can pay his bills?"

Goldie: "Nonsense! Why, he never thinks of paying his bills!"

The drama might be presented in Pueblo, the home of Colorado Sun Lodge, No. 208, SSCU. No date has been set as yet. We would like to see an article from our brothers of Pueblo to appear in the New Era.

Mary Modic, Sec'y.

COLLINWOOD BOOSTERS

J. Laurich.....	191	161	173
E. J. Elliott.....	168	190	148
T. Laurich.....	158	189	162
M. Krall.....	183	172	161
Totals.....	571	909	837

SOKOLS

Rupnik.....	210	162	156
Šuster.....	209	258	157
Bencina.....	160	168	160
F. Jereb.....	174	132	153
Totals.....	778	848	772

Mrs. Mary Becan.

T. Jerebe..... 146 177 158

Totals. 899 897 781

Betsy Ross lost all three games to the SDZ No. 9. With no titles at stake, the Flagmakers were content with hitting a total of 2398.

SDZ NO. 9

Tomazin.....	193	215	206
F. Klaus.....	205	176	147
A. Klaus.....	126	211	146
A. Milavec.....	140	158	132
A. Cimperman.....	205	174	197
Totals.....	869	934	872

BETSY ROSS

G. Kovitch.....	188	171	183
A. Perdan.....	155	171	150
Mandel.....	127	155	139
F. Kovitch.....	139	198	132
Riddle.....	180	152	169
Totals.....	778	848	772

Mrs. Copeland.

T. Jerebe..... 146 177 158

Totals. 899 897 781

Betsy Ross lost all three games to the SDZ No. 9. With no titles at stake, the Flagmakers were content with hitting a total of 2398.

SDZ NO. 9

Tomazin.....	193	215	206
F. Klaus.....	205	176	147
A. Klaus.....	126	211	146
A. Milavec.....	140	158	132
A. Cimperman.....	205	174	197
Totals.....	869	934	872

BETSY ROSS

G. Kovitch.....	188	171	183
A. Perdan.....	155	171	150
Mandel.....	127	155	139
F. Kovitch.....	139	198	132
Riddle.....	180	152	169
Totals.....	778	848	772

Mrs. Copeland.

T. Jerebe..... 146 177 158

Totals. 899 897 781

Betsy Ross lost all three games to the SDZ No. 9. With no titles at stake, the Flagmakers were content with hitting a total of 2398.

SDZ NO. 9

Tomazin.....	193	215	206
F. Klaus.....	205	176	147
A. Klaus.....	126	211	146
A. Milavec.....	140	158	132
A. Cimperman.....	205	174	197
Totals.....	869	934	872

BETSY ROSS

G. Kovitch.....	188	171	183
A. Perdan.....	155	171	150
Mandel.....	127	155	139
F. Kovitch.....	139	198	132
Riddle.....	180	152	169
Totals.....	778	848	772

Mrs. Copeland.

T. Jerebe..... 146 177 158

Totals. 899 897 781

Betsy Ross lost all three games to the SDZ No. 9. With no titles at stake, the Flagmakers were content with hitting a total of 2398.

SDZ NO. 9

Tomazin.....	193	215	206
F. Klaus.....	205	176	147
A. Klaus.....	126	211	146
A. Milavec.....	140	158	132
A. Cimperman.....	205	174	197
Totals.....	869	934	872

BETSY ROSS

G. Kovitch.....	188	171	183
A. Perdan.....	155	171	150
Mandel.....	127	155	139
F. Kovitch.....	139	198	132
Riddle.....	180	152	169
Totals.....	778	848	772

Mrs. Copeland.

T. Jerebe..... 146 177 158

Totals. 899 897 781

Betsy Ross lost all three games to the SDZ No. 9. With no titles at stake, the Flagmakers were content with hitting a total of 2398.

SDZ

CVETJE BRESKEV IN VIJOLIC

(Nadalevanje iz 2. strani)

V dobi enega leta se lahko pri kupčijskih poslih pozabi marsikaj, kar je bilo, toda jaz nisem pozabil arkanskih breskev in obljudljenih pirov in "obresti." Skoro točno po nem letu sem zopet prišel v omenjeno naselbino. Zopet so cvetele breskve in vijolice po vrtovih, zopet so vriskali robi ni pozdrave vrnivši se mladi Vesni.

Mojo prtljago sem, kakor po navadi, pustil v prodajalni blizu postaje in sem se prazen napotil proti premogarski naselbini. Trgovski del mesta, ki se je grupiral okoli postaje in poštnega urada, ni sicer nikoli imel posebno živahnega prometa, toda tistega dne se mi je pa del še posebno tih in žalosten. Pa sem si dejal, da v enem letu človek dosti pozabi in da se mi zdi mestce mrtvo le, ker sem baš prišel iz večjih mest, kjer promet drvi vse navzkriž, na razjarjenem mrljavšču.

Solnčni žarki so se kradli skozi breskove veje in se hudo muščano igrali na lahno zarudem dekljuškem lieu, ki je sličilo najlepšemu breskovemu cvetu pomlad, solzni očesi pa sta bili sladki kot dve rosnici vijolici.

"Potolaže se," povzamem čez nekaj časa, "je pa tak zakon narave. Sicer pa ne dvolim, da vpoštevate in izpolnjujete poslednjo željo mamice, in ona vas mora biti vesela, če vas kdaj njen duh gleda tu izmed breskovega cvetja in vijo-lic."

"Seveda stori vse, kar morem, da ima oče dober dom," odvrne Josie in si obriše oči, "toda boli me, kadar se domislim, da morda nisem izpolnila vsake njene želje, ko je bila še živa."

"Ej," se zasmejem jaz poredno, da bi jo spravil na veseljše misli, "za eno željo vaše pojne mamice pa še jaz vem, da je niste izpolnili. Veste, tisti poljub, katerega ste mi kot dvanajstletna deklica pred sedmimi leti odrekli! Kaj, če bi tej želji mamice zdaj ustregli?"

"Well, it's up to you," je dahnilo preko breskovih ustnic mladence, in, pri bogovih, nisem si pustil dvakrat reči!

Ko sem po tako uspešnem začetku še vprasil, če lahko kolatam še "obresti" za sedem let, je odvrnila, da vsak pošten dolžnik plača tudi obre-

sti. "Kaj, če bi mi je bilo dokaz, da vendor nekdo lastuje in oskrbuje meni tako drag prostor.

Sedem na klopicu, ki je samotaria pod cvetočo breskovo,

da zberem svoje misli in da

pridem k sapi nad tem presenečenjem. Kdor je potoval po za-

padu in po južnejših krajih srednjega zapada, je večkrat

imed prliko videti kakšno tako

zapršeno naselbino ali "kem- po."

Premogov rov ali kakšen drugačen rudnik je bil izčrpan ali morda razdejan od hude eksplozije, pa je družba usta-

vila obrat, premestila svoje po-

rabne stroje kam drugam, tam

zaposlenem delavcem pa ni ka-

zalo družega, kot iti s trebu-

lahko dolgo kljubujejo ter se

pri trkanju s piruhi mnogo pi-

ruhov odvzame, samo ako slu-

čajno kateri poprej ne odkrije-

sleparje, nakar nastane velika

sramota trkaču s smolenim jaj-

cem.

Po kratkem preudarjanju sem sklenil poiskati znanega svicarskega farmerja, ki je bi-

val tam v bližini. Dobim ga zaposlen v vinogradu. Mo-

je takoj spoznal in tudi ta-

kaj uganil, kaj sem prišel po-

izvedovat in kako se počutim.

Povedal mi je v kratkem, da

je že proti koncu preteklega

poletja premogov rov, ki je bil

star in precej izčrpan, raz-

dejala huda eksplozija, tako

da se čistiti in popravljal rov

ni več izplačalo. Eksplozija se

je k sreči pripetila ponocu in

je vsed tega zahtevala le par

človeških žrtev. Družba je ne-

kaj dobrih strojev in drugzega

materijala dala prepeljati dru-

gam, delaveci pa so se razpršili

na vse štiri vetrove. Hišice,

ki so bile večinoma kompanij-

ska last, so ostale na mestu in

so že začele razpadati. Zgod-

je, da je bila sicer žalostna, toda

meni lahko umljiva.

Vprašal sem še, kdo lastuje

hišo in vrt mojega prijatelja

N., nakar je Švicar povedal, da

je dotedno reč ou kupil, ker se

dotika njegovega posestva. Vrt je lep in dobro negovan, hišica pa tudi trdna in mu bo mogla služiti za kakšno shrambo ali pa za "kot," če posestvo odda sinu. Ni mi pa vedel povedati, kam je odšel moj prijatelj N. s svojo hčerko. Gostoljubni Švicar mi je še postregel s par časimi vina, toda ni mi šlo tako v slast kot pred letom dni.

Zahvalil sem se prijaznemu švicarskemu farmerju za informacije in postrežbo in se poslovil. Gredoč sem še enkrat stopolil na prijazni vrtiček in sedel na klopico pod cvetočimi breskvami. Vijoalice so bile prav tako duhteč kot pred letom dni, breskovo cvetje prav tako nežno zarudelo, narcize, dafodili in hiacinte so prav tako veselo cvetele, le plevel jih je nekoliko dušil, toda to ni bil več tisti košček raja, o katerem sem tolkokrat sanjal.

S prirezane mladice vinske trte se je utrnila solza in padla na vjet vijoalice spodaj. Utrgal jih je imelo potrebne raglje in klepetce. Ko smo vstopili v cerkev, sem žalostno opazoval druge dečke, ki so imeli potrebno rotolato. Ko je nastopil čas rotolatanja, sem bil tako ganjen, da sem na vsak način skušal tudij jaz priti naslednji dan s potrebnim predmetom v cerkev, malo zaropati in se veseliti z drugimi dečki.

"Sreča, ta je šla, ah, šla, in ne vrne se, kakor zvezda vrh neba, ko utrne se.

Ti je v jasni visočini

več ne pričakuj,

twoji, srce, so spomini,

in miruj, miruj . . .!"

Frank Troha:

Velikonočni spomini

Skoro nam ni mogoče, da bi takoj praznavali velikonočne praznike na isti način, kakor v starim domovini. Tukaj smo posemščani med različnimi narodi celega sveta, vsakovrstnih večovizkusil svoje nove vrste rotolatov in različnih šeg in navad. To nas pa ovira, da se eni in drugi bojimo in skoršamujemo s svojimi običaji na dan.

V domovini smo se v dolgih postnih dneh vpletli prihoda Velike noči, z Veliko nočjo je pa tudi združeno vstajenje po mladi, v kateri zopet vse oživijo.

Najbolj se pa velikonočnih praznikov veseli mladina, zlasti dečki šolskih let. Kdor hoče imeti vse potrebno za praznike, se mora že zgodaj pred Velikim tednom pripraviti, da zadosti vsem običajem: treba poiskati potrebne smole, s katero se zaliže kurjejajce, ki se nato lepo pobarva. Take vrsti piruhi lahko dolgo kljubujejo ter se pri trkanju s piruhi mnogo prahu odvzame, samo ako slučajno kateri poprej ne odkrije sleparje, nakar nastane velika sramota trkaču s smolenim jajcem.

Druga najbolj potrebna stvar za dečke je pa raglja ali klepetec. Kolikor mi je še v spominu, sem se regljanja v cerkvi na Veliki teden najbolj veselil.

Regljanje in klepetanje se je vršilo trikrat, namesto na Veliko sredo, četrtek in petek, tako je bila pri nas navada, kako so imeli to po drugih krajih, mi ni znano.

Cevrap sem se veselil tistega časa, ko bom v cerkvi navzoč med drugimi dečki pričakoval znamenja župnika, ki je udaril trikrat s palico po tleh pred olтарjem, kar je imelo predstavljati Pilata, ki je vprasal ljudstvo, kaj naj naredi z Jezusom. Raglje in klepetci dečkov so bili pa odgovor Pilatu: križaj ga! križaj ga! Da smo pa načančno vedeli, kdaj nam bo župnik dal znamenje s palico, smo pa nestrpno pazili na sveče, katerih je vedno manj brlelo. Med branjem molitev se je tudi kateri spozabil in začul se je ropot raglje: drr, drr,

In trobentica zapela sredi solnčnih je dobar svet, ki je vstal od smrti, tih in topel svoj pozdrav.

A vijoalice pod grmom je odprla skromni cvet, vse je kilo, pozdravljalo dan v stajenja, sojnice, svet!

"Ah, saj res!" se je začudil zvonček, mali gizdal, v roso jutro pomladansko brž zavronil je: cin, cin.

In trobentica zapela sredi solnčnih je dobar svet, ki je vstal od smrti, tih in topel svoj pozdrav.

A vijoalice pod grmom je odprla skromni cvet, vse je kilo, pozdravljalo dan v stajenja, sojnice, svet!

"Mlado Jutro."

ali pa klepetca: pekete, pekete. En osoren pogled župnika je zadostoval in zopet je bil mir. Ko je pa prišel odlok z udarcem, se je pa začulo rotolatanje, ki je gluščo vplivalo na druge navzoče v cerkvi. Čeprav se je obhajal teden žalosti, vseeno se je marsikdo nasmejal otroškemu veselju in nagajivosti.

Toda jaz pa tiste sreče nisem imel, da bi mogel le enkrat nastopiti z ragljo ali klepetcem pri omenjenih ceremonijah. Sam si tega nisem znal napraviti in tudi potrebne orodje nisem imel. Oče, ki bi mi bila morda napravil ragljo ali klepetec, je bil v Ameriki, starejši brat se pa ni maral ukvarjati s slično igrajo. V starosti desetih let me je zadnjič prijela želja, ko bi mogel tudi jaz z drugimi dečki z ragljo v roki k tistem obredom na Veliki teden. Na Veliku sredo popoldan se nas je zbralo precejšnje število iz vseh krajov in krajev v vasi. Večina jih je imelo potrebne raglje in klepetce. Ko smo vstopili v cerkev, sem žalostno opazoval druge dečke, ki so imeli potrebno rotolatilo.

Koncert Miss Perdanove se bo vršil torek 9. maja v American-Bohemian dvorani na 18. cesti blizu Laflin ceste. Ta dvorana je chicaškim Slovencem dobro znana, ker je ena največjih in najlepših na zapadni strani in so se že večkrat vrstile v njej razne slovenske prireditve, ki so po navadi dobro izpadle.

Sosestra Jeanette Perdan je načrta prireditve svoj koncert na dan 10. maja, ker pa je za isti dan na programu dobro znani pevski zbor "France Prešeren," ki je imel zadevo že v javnosti in tiskovine in vstopnice že razposlane, se ni dalo več premeniti. Zato je naše društvo Zvon, št. 70 JSKJ, sklenilo, da posetimo proračun za vse Slovence, da drugorode po 50 centov, in sicer le za moške. Članji in članice društva št. 127 JSKJ, ki se te prireditve ne udeležejo, prispevajo po en dolar v društveno blagajno. Tako je bilo sklenjeno na seji. Torej, vse članstvo naj pride na prireditve in po možnosti pomaga tuamt, da bo postrežba vsem v zadovoljstvu.

Pri tej priliki so vabljeni na posebni sestanki v sploh vsi Jugoslovani iz Akrona in Barbertona in vsi Slovani iz Kenmorea.

Za posebno skupino smo se v sestanku s podobnimi prireditvami primerno povrnili.

Za vstopnino prosta za vse Slovence, da drugorode po 50 centov,

in sicer le za moške. Članji in članice društva št. 127 JSKJ, ki se te prireditve ne udeležejo, prispevajo po en dolar v društveno blagajno. Tako je bilo sklenjeno na seji. Torej, vse članstvo naj pride na prireditve in po možnosti pomaga tuamt, da bo postrežba vsem v zadovoljstvu.

Pri tej priliki so vabljeni na posebni sestanki v sploh vsi Jugoslovani iz Akrona in Barbertona in vsi Slovani iz Kenmorea.

Za posebno skupino smo se v sestanku s podobnimi prireditvami primerno povrnili.

Za vstopnino prosta za vse Slovence, da drugorode po 50 centov,

in sicer le za moške. Članji in članice društva št. 127 JSKJ, ki se te prireditve ne udeležejo, prispevajo po en dolar v društveno blagajno. Tako je bilo sklenjeno na seji. Torej, vse članstvo naj pride na prireditve in po možnosti pomaga tuamt, da bo postrežba vsem v zadovoljstvu.

Pri tej priliki so vabljeni na posebni sestanki v sploh vsi Jugoslovani iz Akrona in Barbertona in vsi Slovani iz Kenmorea.

Za posebno skupino smo se v sestanku s podobnimi prireditvami primerno povrnili.

Za vstopnino prosta za vse Slovence, da drugorode po 50 centov,

in sicer le za moške. Članji in članice društva št. 127 JSKJ, ki se te prireditve ne udeležejo, prispevajo po en dolar v društveno blagajno. Tako je bilo sklenjeno na seji. Torej, vse članstvo naj pride na prireditve in po možnosti pomaga tuamt, da bo postrežba vsem v zadovoljstvu.

Pri tej priliki so vabljeni na posebni sestanki v sploh vsi Jugoslovani iz Akrona in Barbertona in vsi Slovani iz Kenmorea.

Za posebno skupino smo se v sestanku s podobnimi prireditvami primerno povrnili.

Za vstopnino prosta za vse Slovence, da drugorode po 50 centov,

in sicer le za moške. Članji in članice društva št. 12

Lea Fatur

VILEMIR

POVEST IZZA TURŠKIH BOJEV

(Nadalevanje)

Ko je zagledala Romano, se je ustavila pred deklico, jo morila... Modro je bilo oko, ali brezizrazno je strmelo v svet, ker je bila pretrgana vez, ki veže zunanjost z notranjostjo. Senca misli se je pojavila na licu, roka se je dvignila počasi do čela, oko je iskal... Stresla je glavo... Nič... Sklonila se je k Romani in ji pogladila lase. Brezmejna žalost se je zrcala zdaj v licu in očesu... Vsa žalost ljubeče matere je zvenela iz hripavega glasu, ko je vzkliknila z izrazom blazne: "Moj Vilemir, kje si, moje dete?"...

Uboga, nožna Romano! Toliko let je hrepela po materi, glej, zdaj jo je našla—bledo, proti grobu hitčo, senco nekdanje Jelene... Romana ni kriknila v grozni bolesti tistega hipovila je roki krog vratu blazne in ji šepetal najslajše besede. Ta jo je poslušala in strmela predse brezizrazno... En spomin, ena predstava samo je živila v njeni duši... Zopet je zastoka: "Radivoj, reši Vilemirja!"

"Ali me ne poznaš, mamica? Ne poznaš, zlata mamica, svoje Romanke?"

Prisrčni hčerini glasi niso odzvali odmeva v odsotnem materinem duhu. Romana se je vrgla na tla in se razjokala kakor nikdar poprej—četudi je pretočila mnogo solza v svojem kratkem življenju. Pa tiste solze je sledil up... Izpolnil se je up, ali kako, o Bog! Deklici se je zdelo, da joče gora, zemlja in nebo z njo... Tedaj se je domislila in skočila pokoncu: Stric bo lečil... strica spozna sestra, Romane ne more, ker je bila takrat še manjši... Brata in moža spozna, razum se ji vrne, zdravje se vrne, in Jelena se bo veselila še dolgo v krogu svojih vnukov...

Močan si, Radivoj—prenesel si že mnogo. Iskal si sestro, zastavljal življenje za njo. A ona, nevajena klubovati nevihtam življenja, je ovenela, se zlomila v pišu... Našel si dediča svojega imena, izpreobrnil se je Ivo, k popolni sreči si želel še sestre edinice. Pa ni je popolne sreče na svetu, Radivoj, junak! — In ti, Ivo? Klečati si hotel pri njenih nogah, prositi jo odpuščanja, tožiti o tako praznem, porušenem življenju... Tožiti, prosi, dokler bi se ne usmilijo modro oko in porosilo odpuščanja... Ne bo je, te tolažbe. — In ti Vilemir? V sijaju lepote je stala slika tvoje matere pred teboj. Kako si hrepel nasloniti se še enkrat na njeno srce, ji potožiti, da si pogrešal slaboten njene roke... In glej, zdaj jo zopet ima—in je nimaš materi... Strta je, pogažena Jelena!

Ko je izvedel Vejhun, da je sušnja pašnje dolgo iskanata Žena Ismajlova, je bil žalosten. Grozovit nasproti kristjanom, je imel mehko srce za svojce. Zato mu je bilo hudo, da je našel Ismail ženo, radi katere se je dvignil v Bosno, bolno na duši in telesu. Povedal je, kako je prišla Jelena v njegov harem, Abdul, Vejhunov brat, je potoval v Bosno. Naletel je na vojake, ki so hoteli privezati obupno se branec zoško na konja. Smilila se mu je, zato jö je otel vojakom in privedel v Jajce. Branila se je, jokala in klicala imeni, ki sta ji vedno v ustih. Pašnja jo je utolažila nekoliko. Vsi so bili osuplji nad njeno lepoto. Abdul jo je hotel vzeti s seboj—žena, ne sužnja naj mu bi bila. Pa ona je trepetala in besnala, če se ji je le pokazal moški. Moral jo je pustiti. Večkrat je prišel pogledat lepo tujko. Bolezen ji je jemala čar lepote, Abdul je pozabil na njo, in tako životari tu. Igra se z otroci, veze, kadar se ji ljubi, večinoma pa hodi okrog in išče nečesa. Moškega ne sme videti, trepeče, beži. Ne je po cele dnevi in je oslabela zadnje leto docela...

Radivoj je hotel videti sestro. Šel je na vrt, kjer so pustili Jeleno samo. Pretožno svidenje! Brat, ki je ljubil sestro z veliko, sveto ljubezni, ki se je ločil od cvečoče, mlade—je našel zdaj v poraženem telesu zmelenega duha. Ni bilo Jelene, solčne, krasne. Nagovoril jo je rahlo, kakor mati bolno dete. Zgenila se je ob njegovem glasu, strmela je vanj... Pa ni videla v njegovem naročju. Pogledala je po obleki, zatrepetala in klicala: "Radivoj, moj brat, pomagaj!" Radivoj ni poznal solz—sedaj je plakal kakor dete. Tisti, ki so to svidenje opazovali, skriti za cvetočimi grmi, si niso vedeli sveta. Prevelika žalost je zagrnila misli. Ljubomira, katera ni občutila tako zelo bolesti drugih, si je domisliла:

"Boji se vas, gospod, ker ste oblečeni po turško. Ko bi se oblekli, kakor vas je videla včasih, morda bi vas spoznala."

Modra misel, Radivoj je ubogal. Sklenil je odvesti Jeleno na rojstni dom, v bližnji Medved-dvor, kjer je stanovala poprej. Nihče ni prebival v njem. Ko je bil odšel Ivo v Carigrad, je zaklenil dvor in vzel ključe seboj. Pajki so predli mreže po dvoru, bršljan je preprečil zid in streho, veter je pobil šipe, se igrал s polknicami. Po kleti je rastel mah, po dvorišču koprive. Po sobah je ležal na ped visoko prah, zid se je krušil. Na vrtu je podivljalo sadno drevje, slaki in trte so zagrinjale grme evočnih rož. Dijošalo je tako čudno, lebole tako tihio po hiši in vrtu, kakor da se spominja še vse krasne mlade gospe, kakor da zveni še po zraku njen sladki smeh. Zapusčeni dvor je bil pribeljališče hajdukov. Skriven vhod je vodil vanj. Kadar so iskali Turki hajduke po gorah, so našli oni tukaj varno zavetje.

Odpela so se okna in vrata zapusčenega dvora. Urne noge so hitele po sobah—ljubeči pogled je objemal zapršene stene. V okroglem stolpu je bilo vse kakor poprej, ko je bivala Jelena tako rada v njem. Na blazini pri oknu so ležale gosli, na stolu otročja suknjica, na tleh par otročjih opančičev in igracev. Kaki spomini na Vilemirja in Romano! Sestra se je naslonila na brata in mu pravila, kako sta se igrala pri nogah lepe materje, ko je ona vezla ali prebirala strune in sta sedela oče in stric na divanu zraven nje. O, da bi se vrnila tista doba!

Privedli so jo... Oblekli so jo v njeno obleko, ki je ležala v škrinji, v široko belo obleko. Hčerka je razčesala materi zmedene lase, jih mazilila z dragim oljem, močila s solzami. Tudi sama se je preoblekl v materino obleko. Bila ji je zelo dolga, ker je bila mati visoke postave, bujnega telesa. Potem je vedla mater na divan, ji dala gosli v roke in sedla k njenim nogam, kakor da je nekdanja majhna, drobna Romanica. Široko so se bile odprle Jelenine oči, ko so jo pripeljali v dvor, v njeno ljubo sobico. Njen pogled je pozdravljal stene, kakor stare znance, hitel po predmetih, po Romaninah lased, kakor da je vse to tisto, kar je pogrešala duša. "Kje je Vilemir?" je vprašala.

(Dalej prihodnjič.)

VSAK PO SVOJE

(Nadalevanje iz 1. strani)

urah. Goste včasih prihajajo s takimi obrazi, da je čudno, ker se voda v kozarcih ne izpremeni v jesih. Jaz sam imam včasi tak konjski obraz, da se bojim pogledati v zrcalo. In če sem klijub temu deležen prijaznega pogleda in na suho vprašanje prijaznega odgovora, pomeni to včasi nedvomno mnogo samozajevanja.

Mnogo slavospevov je bilo že izrečenih in zapisanih na račun dobrih kuharjev in gostoljubnih gospodinj, strežajk v restavracijah se pa nihče ne spomni s primernim priznanjem. Pa vendar to niso avtomati, ampak mnogokrat čuteča bitja, ki jih boli osorna beseda in pogled in ki hvaležno vpoštovajo skromno priznanje.

Mi vsi delamo za plačo, ker smo, radi ali neradi, pač del sistema, katerega ne moremo preko noči spremeniti. Plačo potrebujemo za našo eksistenco, toda, če dobimo tuštant še nekoliko priznanja za naše delo, ne paži kot požirek dobre razine. (Upam, da mi prohibicijski bogovi ne bodo tega izraza zapisali za greh!)

Slovenska naselbina v Clevelandu ima lepo število dobrih slovenskih restavracij in spoštovanja vrednih slovenskih strežajk. Snažno in okusno oblecene, prijazne, uslužne in—not hard to lock at. Baje tudi to pomaga k temu in dobrini prebavi. Imen ne bom navajal nobenih, da ne bo nepotrebnih besed in zamere. V ostalem si pa domisljam, da govorim s precejšnjim avtoritetom, ker sem lastnorocno odpiral vratata tisočih restavracij od Atlantika do Pacifika, od Rio Grande do canadske meje in še čez.

Pa kam sem prišel! Velikonočni regrat me je zapeljal. Regrat je sploh od vraka. To je menda tudi vzhod, da mnogi državljanji delajo iz njega opojno viro. Jaz za svojo osebo pa ne verjamem v regratovo vino, Edino vino, ki je vredno svojega imena, je tisto iz pravega grozdja.

Francoski zdravnik dr. Fiesinger, je te dni podal izjavo, da tisti ljude dosežejo visoko starost, ki pijejo vino. Jaz bi rad dolgo živel, zato se bom, kakor dozdaj, tudi v bodoče držal tega recepta.

Pojdite in storite tudi vi tako!

K sklepnu vam želim vesele velikonočne praznike in še enkrat veselo pomlad! A. J. T.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Bilu Zidanega mosta je smrtno ponesrečil savinjski splavar Franc Stopar, po domače Matjaž, posestnik in lesni trgovec iz Rečice v Savinjski dolini. Splav se je na neki skalni čeri razobil in Stopar, ki ni znal plavati, je utonil, njegov tovarša pa se je po hudih naprih rešil na suho.

Smrt stare delavke. Pri svoji sorodnici v Zalogu je nedavno umrla bivša delavka papirnice v Veyčah Magdalena Šumarjeva v visoki starosti 90 let. V papirnici je bila zaposlena celih 47 let in je izurila v delu večino tamkajšnjih delavk.

Spet ima Cerknica majhno senzacijo, toda zaenkrat je še precej prikrita. Vsi tisti pa, ki vedo zanjo, so se že prav pošteno nasmejali na ta račun. Malokateri kraj ima menda tako preprosto senzacijo kot baš Cerknica. Cerknčani so zelo dovitnji ljudje in tako jim pride vsaka najmanjša stvarica prav, da se potem lahko smejejo.

Kakor znano, je bil vpeljan z

novim letom davek na samce. Vsaka novost ima svoje sovražnike, tako tudi samski davek. Se razume, da so najhujši sovražniki oni, ki jih najbolj zadržijo. Davek na samce ima posebnost v tem, da se ga človek vsoj lahko odreže, če mu ravno ni pogoden. Lahko rečemo, da je tudi davek, klijub parmesne obstoju, že marsikom pomagal v zakonski jarem. Pri nas v tem pogledu še ni tako hudo, ker imamo bolj malo samcev.

Tudi v Cerknici je bil okrog novega leta pred cerkvijo klican ta davek. Večina ljudi je to že prej vedela iz časopisnih vesti. Nekaj je bilo pa tudi takih, ki so sedaj prvič slišali to stvar, nekaj pa takih, ki dolgo splošno vedeli o tem.

Tako živi v Cerknici neki posestnik, ki je še pred kratkim zvezdel za to stvar. Čeprav je že oženjen, vendar je ponocni in po dnevi premišljaval o tem davku. Neki njegov bližnji sosed mu je namreč bolj slabo raztomačil ta davek in tako je ta posestnik začel v zmoto. Ta posestnik je namreč mislil, da velja davek za samec za tiste kolice, ki jim pravimo sameci. (To so taki kozolci, ki imajo samo eno stran "stantov"). In tudi ta posestnik je bil lastnik takega kozolca. Vedno je premišljaval, kako bi se mogel otresti tega davka, a nikakor ni mogel priti na resilno misel.

"Ja, nič drugače ne bo, kot podreti ga bo treba," si je mislil prevarani posestnik. In res! Te dni je izginil skoro nov kozolec s površja. Gotovo ne bi to prislo na dan, da ni sam potožil sedom o teh težavah, ki se vrstijo iz dneva v dan. Sedaj se pa Cerknčani prav radovedno mužajo okrog podrtega kozolca.

V vedstvu fašija v Prvačini so sami priseljeni iz starih provinc, domaćin je le Anton Tušar. Krajni tajnik je A. Pelegalli.

V Kanalu je govoril goriški fašistični konzul Avenanti učiteljem vsega okoliša o nalogi, ki jo ima učiteljstvo v gorskem predelu goriške pokrajine. Načelj je zlasti izvenšolsko gibanje med "drugorodci," katere treba privaditi na fašizem in opazovati morajo, če tiči kje kaj sumljivega, kar treba takoj sporočiti oblasti.

Kmetu Josipu Vončini blizu Idrije sta zgorela hiša in senik.

Škoda je okoli 25.000 hr. Požiga je osumljen neki Vončinov sorodnik, katerega so aretirali.

Iz Bihača poročajo, kako bi skoraj pokopal na navidezno mrtevko upokojenega učitelja Ibrahimpašića. Učitelj je doma pred dnevi píl ravno kavó, ko se je nenadoma zgrudil na tla. Bil je v globoki nezavesti, domaćini so pa mislili, da je mrtev. Drugi dan so ga hoteli pokopati po vseh predpisih muslimanske vere. Ceremonije ob mrtevskem odru so bile že opravljene in pogrebci so mrtevko odnesli na pokopališče. Ker je bil učitelj zelo poznán, se je njegovega pogreba udeležilo izredno mnogo ljudi. Ko so mrtevca položili v grob, je neki pogrebec slučajno opazil, da je truplo še toplo. Začeli so ugibati, ali možakar ni samo navidezno mrtev; potegnili so ga zopet iz groba in ga odpeljali v bolnico. V bolnici so zdravniki ugotovili, da je bil 70-letni učitelj samo navidezno mrtev. Posrečilo se jim je ga zopet obuditi, nakar je šel domov v veliko veselje domaćih, ki so za njim že žalovali.

Predsednik: Anton Kovačič, Box 574, Export, Pa.; tajnik: Alexander Skerly, P. O. Box 666, Export, Pa.; blagajnik: Frank Kern, P. O. Box 547, Export, Pa.; zdravnik: Dr. C. W. Dixon, Export, Pa., in dr. E. Ernest, Delmont, Pa. — Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne.

D. Vargazon:

VELIKONOČNO JUTRO

Zarjica za gričkom vstaja, kaj v grmovju tam šumi? Zajki so pokoncu vse—radost srca jim opaja.

Pirhov nosijo v voziček: rdečih, modrih in rumenih, krasno pisanih, zelenih, da začuden kima striček.

Veverica skoči z veje, zajki pravi: "Zdaj na pot, že zvonijo vseposvod!"

Očka srečen se nameje. Ljubka srnica po stezi ob potoku pohiti, zajčkov trop za njo drevi k cerkvici pri beli brezi.

Pirhe zadovoljni striček v rosnih mah zloži na tla—v vozičku družba vso vrne se v gozdiček.

Spet je v stolpu zazvonilo, ded na griček je despol—vnuč zavrsikal je vesel, ko zagledal je darilo.

Jutro stopa čez poljane, ded priklica je vaščane: pirhe krasne jim deli, kroginkrog so srečni vši.

A v predramljeni dobravi, tam na jasi v mehki travi polno zajčkov poskuje: log Vstajenja dan praznuje.

(Mlado Jutro.)

DOPISI

(Nadalevanje iz 5. strani)

o njih, ko so se rojaki po drugih naselbinah pohvalno izražali o njih koncertih, zato sem gotov, da bomo zadovoljni z njima tudi v Joliju. Kaj več o tem počasno?

Frank Pire,

tajnik društva št. 116 JSKJ.

Export, Pa.

Tem potom pozivljam vse člane in članice društva št. 116 JSKJ, enakopravne in neenakopravne, da se vsi brez izjeme udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila 19. aprila v Slovenski dvorani v White Valley. Seja se prične točno OB DVEH POPOLDNE. Na tej seji bo treba rešiti več važnih zadev, posebno pa še zadevo razvijanje društvene zavzetosti, čim več nas bo na seji tem boljše in v vsestransko zadovoljstvo bomo rešili vse zadeve. Torej, bratje in sestre, 19. aprila pridevotovemo vse na seji!

Ustanovljena 1916.

Premoženje preko dva milijona.

Sprejema vloge po pošti.</p